

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/5018, 2/5001, 2/5002, 2/4986, 2/4974, 2/4932, 2/4923, 2/4861, 2/4862, 2/4842, 2/4817, 2/4798, 2/4788, 2/4791, 2/4771, 2/4748, 2/4730, 2/4701, 2/4681, 2/4668, 2/4669, 2/4621, 2/4617, 2/4606, 2/4567, 2/4568, 2/4547, 2/4541, 2/4542, 2/4543, 2/4522, 2/4513, 2/4494, 2/4481, 2/4482, 2/4463, 2/4464, 2/4456, 2/4437, 2/4413, 2/4361, 2/4341, 2/4308, 2/4285, 2/4286, 2/4287, 2/4280, 2/4272, 2/4262, 2/4261, 2/4234, 2/4235, 2/4236, 2/4213, 2/4219, 2/4196, 2/4189, 2/4174, 2/4175, 2/4176, 2/4168, 2/4154, 2/4155, 2/4149, 2/4107, 2/4110, 2/4103, 2/4094, 2/4095, 2/4085, 2/4086, 2/4064, 2/4057, 2/4035, 2/4036, 2/4037, 2/4008, 2/3997, 2/3970, 2/3856, 2/3837, 2/3838, 2/3839, 2/3828, 2/3829, 2/3819, 2/3820, 2/3817, 2/3797, 2/3796, 2/3765, 2/3736, 2/3731, 2/3703, 2/3589, 2/3584, 2/3548, 2/3531, 2/3532, 2/3472, 2/3473, 2/3451, 2/3440, 2/3414, 2/3381, 2/3382, 2/3377, 2/3375, 2/3358, 2/3341, 2/3320, 2/3286, 2/3257, 2/3220, 2/3109, 2/3102, 2/3103, 2/3079, 2/3075, 2/3076, 2/2988, 2/2914, 2/2911, 2/2912, 2/2894, 2/2897, 2/2936, 2/2891, 2/2863, 2/2864, 2/2865, 2/2851, 2/2852, 2/2853, 2/2831, 2/2798, 2/2627, 2/2577, 2/2574, 2/2564, 2/2559, 2/2540, 2/2541, 2/2531, 2/2532, 2/2493, 2/2474, 2/2470, 2/2446, 2/2449, 2/2426, 2/2437, 2/2398, 2/2387, 2/2367, 2/2263, 2/2239, 2/2211, 2/2210, 2/2185, 2/2186, 2/2181, 2/2182, 2/2183, 2/2160, 2/2161, 2/2162, 2/2145, 2/2136, 2/2099, 2/2059, 2/1994, 2/1983, 2/1989, 2/1977, 2/1913, 2/1906, 2/1812, 2/1769, 2/1737, 2/1742, 2/1717, 2/1720, 2/1721, 2/1711, 2/1627, 2/1628, 2/1629, 2/1656, 2/1658, 2/1619, 2/1620, 2/1604, 2/1690, 2/1691, 2/1633, 2/1679, 2/1559, 2/1558, 2/1528, 2/1498, 2/1420, 2/1403, 2/1404, 2/1378, 2/1349, 2/1373, 2/1304, 2/1307, 2/1309, 2/1311, 2/1292, 2/1272, 2/1273, 2/1250, 2/1184, 2/1156, 2/1142, 2/1145, 2/1112, 2/1115, 2/968, 2/1083, 2/1056, 2/1057, 2/1026, 2/1027, 2/1013, 2/1004, 2/996, 2/997, 2/989, 2/916, 2/866, 2/778, 2/451, 2/695, 2/722, 2/448, 2/449, 2/450, 2/453, 2/457, 2/458, 2/502, 2/697, 2/564, 2/584, 2/459, 2/461, 2/474, 2/611, 2/490, 2/504, 2/553, 2/690, 2/565, 2/582, 2/596, 2/600, 2/477, 2/659, 2/493, 2/649, 2/657, 2/682, 2/693, 2/705, 2/462, 2/469, 2/614, 2/495, 2/660, 2/526, 2/696, 2/566, 2/576, 2/723, 2/599, 2/470, 2/471, 2/608, 2/616, 2/632, 2/663, 2/534, 2/704, 2/726, 2/464, 2/617, 2/483, 2/485, 2/629, 2/531, 2/672, 2/540, 2/554, 2/572, 2/472, 2/613, 2/624, 2/625, 2/498, 2/671, 2/537, 2/692, 2/561, 2/714, 2/456, 2/594, 2/482, 2/488, 2/627, 2/497, 2/500, 2/539, 2/557, 2/563, 2/597, 2/601, 2/618, 2/619, 2/626, 2/630, 2/507, 2/536, 2/677, 2/701, 2/466, 2/621, 2/496, 2/637, 2/645, 2/510, 2/542, 2/684, 2/703, 2/569, 2/468, 2/508, 2/512, 2/648, 2/514, 2/650, 2/658, 2/680, 2/550, 2/571, 2/605, 2/607, 2/499, 2/511, 2/515, 2/651, 2/517, 2/662, 2/552, 2/709, 2/476, 2/636, 2/501, 2/639, 2/653, 2/519, 2/656, 2/664, 2/698, 2/574, 2/612, 2/479, 2/615, 2/638, 2/522, 2/525, 2/528, 2/529, 2/530, 2/706, 2/460, 2/463, 2/473, 2/487, 2/635, 2/527, 2/667, 2/668, 2/532, 2/670, 2/452, 2/610, 2/634, 2/505, 2/506, 2/643, 2/665, 2/669, 2/674, 2/538, 2/454, 2/455, 2/642, 2/509, 2/533, 2/676, 2/541, 2/679, 2/567, 2/577, 2/465, 2/602, 2/644, 2/646, 2/673, 2/543, 2/544, 2/547, 2/715, 2/592, 2/593, 2/641, 2/647, 2/681, 2/549, 2/699, 2/579, 2/717, 2/581, 2/583, 2/595, 2/598, 2/513, 2/516, 2/518, 2/686, 2/687, 2/691, 2/707, 2/719, 2/467, 2/652, 2/655, 2/688, 2/555, 2/556, 2/694, 2/558, 2/710, 2/721, 2/603, 2/604, 2/654, 2/521, 2/524, 2/559, 2/562, 2/712, 2/586, 2/587, 2/606, 2/523, 2/666, 2/675, 2/700, 2/708, 2/711, 2/578, 2/580, 2/724, 2/475, 2/478, 2/631, 2/661, 2/535, 2/678, 2/545, 2/702, 2/720, 2/589, 2/609, 2/480, 2/633, 2/546, 2/683, 2/548, 2/560, 2/568, 2/570, 2/588, 2/481, 2/484, 2/486, 2/492, 2/685, 2/573, 2/575, 2/716, 2/585, 2/591, 2/620, 2/622, 2/623, 2/520, 2/551, 2/689, 2/713, 2/718, 2/725, 2/590, 2/489, 2/491, 2/628, 2/494, 2/503, 2/640, 2/1096

Esas numaralı kanun tekliflerimin, TBMM İç Tüzüğü'nün 77. Maddesinin 1. Fıkrası uyarınca
28. Yasama Döneminde yenilenmesini arz ve talep ederim. **07.06.2023**

Av. Mahmut Tanal
Şanlıurfa Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe Komisyonu	
Tarih: 19 Haziran 2023		Esas No: 2 /722

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
0 8 Haziran 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
0 8 Haziran 2023
No: 1226586

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 15 Eylül 2021
Sayı : 1880

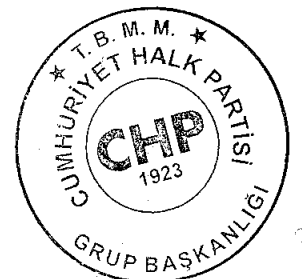
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

5488 sayılı Tarım Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 10.09.2021

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Tarım, Orman ve Hayvancılık
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih :	01 Ekim 2021
Esas No:	2/3917

TBMM
KANUNLAR VE KARARLAR BŞK.LİĞİ
16 Eylül 2021

TBMM
GENEL EVRAK
16 Eylül 2021
No: 877191
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Stratejik sektörler arasında ilk sıralarda yer alan tarımın tüm dünyayı kasıp kavuran Covid-19 salgını ile önemi daha net anlaşılmıştır. Ekonomik nedenler ve yanlış tarım politikaları sebebiyle son 18 yılda hem ekilen arazi büyüklüğü hem de çiftçi sayısı ciddi oranda azalmıştır. TÜİK verilerine göre tarım sektöründe istihdam edilen kişi sayısı 2002’de 7 milyon 458 bin kişiyken, 2020 Şubat ayı itibariyle 4 milyon 157 bin kişiye gerilemiştir. Bu da son 18 yılda 3 milyon 301 bin daha az tarım çalışanı anlamına gelmektedir. Tüm bu veriler tarım sektöründe istihdam edilen kişi sayısının yüzde 44 azaldığı gibi acı bir gerçeği ortaya koymaktadır.

Ülkemizde tarım sektörünün durdurulamayan çöküşü herkesin malumudur. Çiftçiler gerek susuzluk ve kuraklıkla gerek ekonomik darboğazla gerek yaşanan elektrik kesintileri ile gerekse de girdi maliyetleriyle boğuşmaktadır. Binlerce çiftçimiz bankalara ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borçlarından dolayı icra takiplerinde borçlu sıfatıyla yer almaktadır. Aleyhlerinde icra takibi başlatılan çiftçilerimiz oldukça zor durumdadır.

Ülkemiz gerek coğrafyası gerek iklim koşulları sebebiyle tarıma oldukça elverişli bir ülkedir. Türkiye tarım ürünleri üretiminde kendi kendine yeten bir ülke konumundayken yanlış politikalar nedeniyle günümüzde tarım ürünlerini ithal eder konuma gelmiştir. Ülkemizde pamuk üretiminin merkezi olarak bilinen Çukurova’da üretim alanları yarı yarıya azalmış, Tekstilden yağ sanayisine pek çok alanda kullanılan pamukta ekim alanları 2000-2020 yıllarını kapsayan son 20 yıllık dönemde yüzde 45 oranında azalmıştır. 654 bin hektar olan pamuk ekim alanı 359 bin hektara kadar düşmüştür. Mısır üretiminde ise durum farklı değildir; Türkiye’de 2009- 2010 sezonu döneminde 385 bin ton civarında olan mısır ithalatı geçen yıl 2,7 milyon tona çıkmıştır. Antalya Ticaret Borsası’nın verilerine göre önceki yılın aynı dönemine göre domatesin fiyatı yüzde 75,93, sebzenin fiyatı 66,45, meyvelerin fiyatı ise yüzde 61,63 artmıştır. Sebze ve meyvedeki fiyat artışı ise son 6 yılın en yüksek fiyat artışı olarak gerçekleşmiştir. Ülkemiz bir tarım ülkesi olmasına rağmen mevcut fiyatlar ne üreticiyi nede vatandaşı mutlu etmemektedir. Üreticide 1 lira 45 kuruş olan marul 4 lira 83 kuruşa, 1 lira 95 kuruş olan sivribiber 6 lira 44 kuruşa, 69 kuruş olan maydanoz 2 lira 16 kuruşa, 2 lira 20 kuruş olan elma 6 lira 65 kuruşa, 2 lira olan patlıcan 5 lira 99 kuruşa, 2 lira 20 kuruş olan kabak 6 lira 11 kuruşa tüketiciye satılmaktadır. Mevcut koşullarda kazanan ne halk nede çiftçidir.

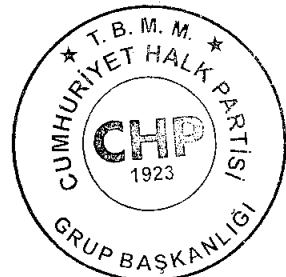
Anayasa’da yer alan Madde 44: “Devlet, toprağın verimli olarak işletilmesini korumak ve geliştirmek, erozyonla kaybedilmesini önlemek ve topraksız olan veya yeter toprağı bulunmayan çiftçilikle uğraşan köylüye toprak sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri alır.” Hükmü ve Anayasa Madde 45: Tarım, hayvancılık ve bu üretim dallarında çalışanların korunması başlıklı maddede; “Devlet, tarım arazileri ile çayır ve mer’aların amaç dışı kullanılmasını ve tahribini önlemek, tarımsal üretim planlaması ilkelerine uygun olarak bitkisel ve hayvansal üretimi artırmak maksadıyla, tarım ve hayvancılıkla uğraşanların işletme araç ve gereçlerinin ve diğer girdilerinin sağlanmasını kolaylaştırır. Devlet, bitkisel ve hayvansal ürünlerin değerlendirilmesi ve gerçek değerlerinin üreticinin eline geçmesi için gereken tedbirleri alır.” Hükmü yer almaktadır. Her iki Anayasa maddesinin de amacı oldukça net bir

şekilde çiftçinin korunması ve desteklenmesidir. Anayasa'nın ilgili hükümleri uyarınca devlet çiftçiye korumak ve desteklemek zorundadır ancak günümüzde Anayasa'nın ilgili hükümlerine riayet edilmemektedir.

Anayasa'nın 44 ve 45. Maddeleri dışında ülkemizde tarım faaliyetlerini desteklemek ve çiftçiye destek olmak amacıyla 18/04/2006 tarihinde 5488 sayılı Tarım Kanunu çıkarılmıştır. Bu kanunun amacı tarımsal faaliyetlerde bulunan çiftçilerimize yönelik koruma ve destekleme faaliyetlerini yasal hale getirmektir. Tarım Kanunu Madde 21'de Tarımsal desteklemelerin finansmanı başlığı ile *"Tarımsal destekleme programlarının finansmanı, bütçe kaynaklarından ve dış kaynaklardan sağlanır. Bütçeden ayrılacak kaynak, gayrisafi milli hasılanın yüzde birinden az olamaz."* Hükmü yer almaktadır ancak devlet bu yüzde 1'lik desteği sağlamaktan imtina etmektedir. Ne yapılan çalışmalar ne çıkarılan kanunlar çiftçilerimizin derdine derman olamamıştır. Çiftçilerimiz halen zorluklarla boğuşmakta ve çözüm beklemektedir.

Bu Kanun teklifimizle, çiftçiye destek olmak, gayri safi milli hasıladan çiftçiye ayrılan payın artırılması ile üretimin devamlılığı, ürün kalitesinin arttırılması ve çiftçilerimize destek olmak amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – Madde ile çiftçilerimize ayrılan gayrisafi milli hasılanın en az yüzde 1'i oranındaki destek artırılarak en az yüzde 2 olarak değıştirilmesi ile çiftçiye verilecek desteğin arttırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 2 - Yürürlük maddesidir.

MADDE 3 - Yürütme maddesidir.

**5488 SAYILI TARIM KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 – 18.04.2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 21. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 21 – Tarımsal destekleme programlarının finansmanı, bütçe kaynaklarından ve dış kaynaklardan sağlanır. Bütçeden ayrılacak kaynak, gayrisafi millî hasılanın yüzde ikisinden az olamaz.

MADDE 2 – Bu Kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

